

Toekomsttuin Kind- en Gezinsbescherming

Plan van aanpak voor Centraal Gelderland

Vastgesteld 25 februari 2022

1. Inleiding

In de zomer van 2021 heeft het Regionaal Portefeuillehouders Overleg Zorg in Centraal Gelderland ingestemd met de contracten en bouwstenen van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming. Daarmee is ook ingestemd met het opzetten van een Toekomsttuin voor kind- en gezinsbescherming in onze regio. In dit Plan van Aanpak zijn de belangrijkste kaders en uitgangspunten voor onze Toekomsttuin beschreven.

Het Plan van Aanpak is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen vertegenwoordigers van de veiligheidspartners (Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, de vier Gecertificeerde Instellingen), de Lokale Teams en de gemeenten in onze regio. Op 25 november is een werksessie georganiseerd, waarin alle betrokkenen hun ideeën in konden brengen. Daarna is het Plan uitgeschreven en op 14 december besproken met de werkgroep.

Aan bestuurders van de betrokken organisaties en gemeenten wordt dit conceptplan voorgelegd en gevraagd om vóór 1 maart 2022 in te stemmen met dit Plan van Aanpak. Ook vragen wij hen om aan te geven of zij een actieve rol willen spelen in het eerste jaar van de Toekomsttuin en wat daarbij de wensen of voorwaarden zijn.

Op basis van dit proces stellen wij voor om vanaf 1 maart een kwartiermaker aan te stellen om:

- het Plan van Aanpak verder te concretiseren, o.a. op te behalen doelen en resultaten,
- met betrokken organisaties afspraken te maken over de inzet van en opdracht aan professionals,
- werkafspraken voor de nieuwe manier van werken te formuleren en af te stemmen,
- de Toekomsttuin verder voor te bereiden voor de daadwerkelijke start en zorgen dat alle betrokken partijen een gedragen beeld hebben over hoe deze Toekomsttuin eruit komt te zien.

Voorliggend plan is hiermee een levend document, welke richting geeft aan de opdracht van de kwartiermaker. In de zomer zal de kwartiermaker dan een uitgewerkt Startplan opleveren, waarin de Toekomsttuin en de richting van de beweging die we gezamenlijk op willen, verder is uitgewerkt. Wij streven er vervolgens naar om de Toekomsttuin medio 2022 daadwerkelijk van start te laten gaan.

2. Achtergrond

De jeugdbescherming moet effectiever en slimmer worden georganiseerd. Dat voornemen hebben de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de minister voor Rechtsbescherming (JenV)¹ en wordt onderschreven door het Inspectierapport 'Kwetsbare Kinderen onvoldoende beschermd' en de landelijke Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming. De diensten van de lokale teams en veiligheidspartners zijn losse onderdelen, die na elkaar worden ingezet en vormen te vaak voor het gezin geen logisch, samenhangend en overzichtelijk geheel. We zien dat er overlap is in het werk en tegelijkertijd vallen er gaten.

¹ Kamerstukken II, 31 839, 2019/20, nr. 732

In lijn met de ambities van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB) willen we daarom komen tot het beter verbinden van expertise en medewerkers van de veiligheidspartners en de lokale teams. Hoe dit exact ingevuld moet worden, is op dit moment nog niet duidelijk. Wel hebben we belangrijke informatie en kaders vanuit onze Gelderse Verbeteragenda (bouwsteen 3)², het landelijke scenario kind- en gezinsbescherming en het onderzoek van Athena Instituut naar de zes jeugdbeschermingspilots die we bij de ontwikkeling graag willen meenemen.

Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming

In november 2019 is vanuit de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd het kritisch rapport *'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'* gepubliceerd. In dit rapport komen veel problemen in de organisatie en uitvoering van de jeugdbescherming naar voren. Naar aanleiding van dit rapport hebben de organisaties die in Gelderland met veiligheid en bescherming te maken hebben en de zeven Gelderse jeugdhulpregio's, met elkaar een agenda opgesteld. Hierin staan concrete actiepunten, met als doel de bescherming van jeugdigen te verbeteren: de Gelderse Verbeteragenda.

Vanuit de Gelderse Verbeteragenda hebben de directeuren en bestuurders van Veilig Thuis organisaties, de Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde instellingen (van maart t/m mei 2021) deelgenomen aan verdiepingssessies. Deze verdiepingssessies gingen over het opzetten van toekomsttuinen en de noodzaak tot intensiever samenwerken. Dit met als doel de ingewikkelde reis door het jeugdbeschermingsstelsel voor cliënten te versimpelen. De gesprekken zijn de input geweest voor de notitie 'Uitgangspunten toekomsttuinen in Gelderland' (bouwsteen 3), welke voor de zomer door alle partijen vanuit de Gelderse Verbeteragenda is omarmd. Deze notitie zal daarmee als input gebruikt worden voor de uitwerking van de toekomsttuin in de regio Centraal Gelderland.

Het landelijke scenario kind- en gezinsbescherming

Parallel aan de Gelderse Verbeteragenda hebben de ministeries van J&V, VWS en de VNG een kwartiermaker de opdracht gegeven om tot een nieuw scenario voor kind- en gezinsbescherming te komen. Eind maart 2021 is dit toekomstscenario aan de Tweede Kamer geboden. Bij het aantreden van een nieuw kabinet wordt een besluit genomen over de voorgestelde richting en fasering. In dit toekomstscenario wordt eveneens aangegeven dat de jeugdbeschermingsketen effectiever en slimmer georganiseerd moet worden. Er is namelijk nog te weinig aandacht voor de achterliggende problematiek bij complexe veiligheidsvraagstukken en er zijn te veel aparte schakels. Om deze reden wordt een nieuwe opzet voor de kind- en gezinsbescherming geschetst, los van bestaande organisatiegrenzen. Het scenario beoogt een nieuw, eenvoudig en begrijpelijk geheel te schetsen. Door een eenvoudiger stelsel is het in de toekomst voor zowel het gezin als de professional duidelijk wie welke taak en bevoegdheid heeft. Er is in dat geval sprake van navolgbare procedures en uniforme uitgangspunten, richtlijnen en procedures.

Het vraagt een andere manier van kijken en denken en om een andere manier van samenwerken tussen gezinnen, professionals en organisatie. Het omvat daarmee zowel een structuur- als een cultuurwijziging. De toekomstige kind- en gezinsbescherming gaat uit van vier basisprincipes: 1) gezinsgericht, 2) rechtsbeschermend en transparant, 3) eenvoudig en 4) lerend³.

² De basis voor de Toekomsttuinen is beschreven in de notitie 'Koers en condities voor Toekomsttuinen in Gelderland. Deze is opgesteld door projectleider Miranda Hendriksen en vastgesteld door het bovenregionaal bestuurlijk overleg op 22 november 2021.

³ Zie hiervoor ook bijlage 1; toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Het Kabinet moet nog besluiten of zij zich kunnen vinden in dit toekomstscenario en daarna zal de implementatie hiervan nog de nodige tijd kosten. Maar we zijn wel binnen de GVJB geïnspireerd door dit toekomstscenario en willen in de proeftuin al stappen in deze richting zetten. Uiteraard worden de ontwikkelingen die zich Landelijk voordoen op dit thema gevolgd.

Het onderzoek van Athena Instituut

In 2019 zijn in Nederland zes pilots van start gegaan, gericht op het anders en beter organiseren van de jeugdbescherming. In de pilots werken organisaties zoals Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en lokale teams samen aan een (meer) gezamenlijke aanpak. Deze pilots maken onderdeel uit van het Landelijk Actieprogramma Zorg voor Jeugd. Vanaf januari 2020 heeft het Athena Instituut de pilots gevolgd in een actie-onderzoek, waarvan de resultaten in oktober 2020 zijn gepresenteerd. Dit onderzoek biedt inzicht in de verschillende verschijningsvormen van de pilots en kan daarmee als inspiratie dienen voor het vormgeven van onze eigen toekomsttuin.

Alle pilots hebben als doel om de veiligheid van kinderen en gezinnen te verbeteren, maar de weg daar naartoe verschilt. Zo hebben sommige pilots de bestaande rollen en taken als uitgangspunt genomen en vandaaruit gekeken hoe de werkprocessen beter op elkaar aangesloten kunnen worden, terwijl andere pilots een hele nieuwe werkwijze hebben geformuleerd, waarbij ze werken vanuit een nieuw te vormen team. Athena Instituut hangt geen waardeoordeel aan de verschillende pilots. Iedere pilot is vormgegeven binnen de eigen context. Het is dus niet mogelijk/wenselijk om een van de pilots te pakken en één op één te kopiëren binnen onze eigen regio. Wel kunnen de verschillende verschijningsvormen en de analyse van Athena Instituut ons helpen om de juiste keuzes te maken voor ons eigen te vormen proces / toekomsttuin.

3. Visie

De visie is helder verwoord in de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming en daarmee vastgesteld op 30 juni 2021 door het bovenregionale bestuurlijke overleg. Op 16 juli 2021 heeft ook het Regionaal Portefeuillehouders overleg in Centraal Gelderland hiermee ingestemd.

“Onze gezamenlijke inzet is erop gericht dat ieder kind in veiligheid opgroeit en elke volwassene in veiligheid kan leven en zij zich kunnen ontwikkelen. Ouders en kinderen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ouders hebben een hoofdrol voor kinderen. Ouders verdienen om maximaal ondersteund te worden in deze belangrijke rol in het leven van hun kind(eren). Dit kan alleen als ouders/volwassenen ook worden gezien en ondersteund in hun persoonlijke problematiek. Wij dagen ouders maximaal uit de hoofdrol actief en zo goed mogelijk te vervullen. Wanneer dit onvoldoende lukt, beschermen we kinderen en hun gezinnen tegen nog meer onveiligheid. Voor ons zijn alle kinderen, ouders en opvoeders die bij het gezin horen belangrijk. Alleen zo kunnen we de oorzaken voor de onveiligheid zien en wegnemen”.

Kernwaarden

- Wij werken vanuit vertrouwen en partnerschap
- Wat wij doen met- en voor een gezin is duidelijk, navolgbaar en transparant
- Wij zien in een gezin alle kinderen en opvoeders met hun geschiedenis
- Wij leren door samen te reflecteren

Doel

Doel van de toekomsttuin is om ervoor te zorgen dat kinderen veilig kunnen opgroeien en kinderen niet worden belemmerd in hun ontwikkeling. Medewerkers van Lokale Teams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming gaan door intensief samenwerken hun kennis, ervaring en vaardigheden bundelen. Op deze manier kan een nieuwe geïntegreerde, gezinsgerichte aanpak worden ontwikkeld.

Om dit te bereiken kiezen we een gezins- en systeemgerichte aanpak en gaan doen wat nodig is. Samen met het gezin wordt integrale ondersteuning op meerdere probleemgebieden gezocht en geboden. We willen al doende leren en ontdekken hoe we de jeugdbeschermingsketen kunnen verbeteren. We willen er gezamenlijk voor zorgen dat de ingewikkelde reis door het jeugdbeschermingsstelsel voor cliënten versimpeld kan worden. Door de gebundelde expertise van de veiligheidspartners vroeg in te zetten in het proces willen we escalaties en verdergaand ingrijpen voorkomen en het gezin in staat stellen om als gezin te functioneren.

Middels de toekomsttuin willen we een beweging starten door anders te denken en te kijken naar huishoudens en gezinnen die langdurig worstelen met het bieden van (duurzame) veiligheid voor alle gezinsleden. Hierbij zien we de toekomsttuin die we gaan starten als een 'opmaat' naar een definitieve nieuwe werkwijze. Uiteindelijk doel is om als regio toe te groeien naar een werkwijze die voor complexe veiligheidscasuïstiek van 0 tot 100 jaar van toepassing is. Bij de start zal de focus liggen op de jeugd en het gezin.

Concreet gaat de toekomsttuin zorgen voor:

- Heldere en eenvoudiger lijnen, waarbij we uitgaan van matched care in plaats van stepped care en er meer domein overstijgend wordt samengewerkt
- Meer overzicht in complexe casuïstiek
- Duurzame veiligheid in gezinnen doordat we samen met het netwerk de onderliggende problematiek aanpakken
- Minder gezag beperkende maatregelen, minder kindbeschermingsmaatregelen, minder tijdelijke huisverboden (THV) en minder uithuisplaatsingen
- Een goede monitor om de resultaten te kunnen volgen
- Een lerende omgeving en cultuur

Door de kwartiermaker zal bovenstaande doel verder uitgewerkt worden, waarbij o.a. aandacht is voor de termijn waarbinnen de doelstellingen gehaald moeten worden en de manier van monitoring.

Scope

Op dit moment is er bewust nog niet besloten in welke gemeenten en wijken we willen gaan starten met de toekomsttuin. We zien de Toekomsttuin nadrukkelijk als een beweging die (uiteindelijk) door de gehele regio omarmd zal moeten worden. Hoe de start er exact uit zal gaan zien (hoeveel / welke gemeenten) is m.n. afhankelijk van het enthousiasme van de gemeenten, de beschikbare financiële middelen en de definitieve invulling van de toekomsttuin.

Het is van belang dat er zowel vanuit de gemeenten zelf als de lokale teams enthousiasme, voldoende deskundigheid en affiniteit is om als toekomsttuin aan de slag te gaan. Daarnaast dient er ook bestuurlijk draagvlak te zijn. Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende basiskennis en kwaliteit

aanwezig is binnen lokale teams om met deze casuïstiek aan de slag te kunnen. Ook moeten de lokale teams die deel gaan nemen voldoende tijd hebben en/of krijgen om deel te kunnen nemen aan de toekomsttuin. Belangrijke kanttekening die hierbij geplaatst moet worden is het feit dat elke gemeente vrij is om haar eigen lokale team in te richten. Hierdoor is er veel diversiteit ontstaan in onze regio over de invulling, rollen en taken van de lokale teams. Deze diversiteit is de realiteit waar we mee te maken hebben. We moeten er bij het ontwikkelen van de Toekomsttuin rekening mee houden dat de nieuwe manier van samenwerken haalbaar is voor alle gemeenten (ongeacht grootte of organisatie).

We zien de Toekomsttuin nadrukkelijk niet als pilotproject met een vooraf afgebakend tijdspad. Deze Toekomsttuin is een kans voor het op gang brengen van een beweging. De Toekomsttuin is een middel om samen te leren en te experimenteren van een voor ons passende werkwijze binnen de jeugdbeschermingsketen. De komende tijd gaan we samen leren en ontdekken hoe deze optimale werkwijze er voor de regio Centraal Gelderland uit kan zien. We luisteren naar elkaar, we gaan samen aan de slag, leren van de ervaringen die worden opgedaan, stellen onze mening bij en passen zo nodig de werkwijzen aan in een tempo dat haalbaar is. We gaan klein beginnen, waarbij we ons niet laten leiden vanuit de systemen, maar vanuit de casuïstiek en willen de werkwijze als een olievlek uitspreiden over de regio. Duidelijk is wel dat er, met de start van deze toekomsttuin, geen weg terug meer mogelijk is. We maken samen (kleine) stappen naar een betere toekomst van kwetsbare kinderen, gezinnen en andere inwoners, naar een integrale aanpak van de kind- en gezinsbescherming, naar een efficiëntere werkwijze.

We beginnen met een start- en ontwikkelfase voor een periode van 2 jaar en hanteren hierbij een programmatische aanpak. Ieder half jaar evalueren we uitgebreid en delen dit met alle partners, ook als ze nog niet actief zijn. Gedurende deze periode van 2 jaar is het (na besluit van de stuurgroep⁴) ook voor andere gemeenten en organisaties mogelijk om aan te haken en mee te ontwikkelen.

4. Uitgangspunten

Ondanks dat we nog een hele weg te gaan hebben in het samen bepalen van de richting die we uit willen met de toekomsttuin, kunnen we, kijkend naar de kennis die we zelf al hebben opgedaan binnen de GVJB en kijkend naar de ervaringen van pilots in het land, de volgende uitgangspunten onderschrijven:

➤ **Verschuiven van estafette naar integraliteit**

Vanuit de gedachte dat er voor verschillende fases bij onveiligheid verschillende specialismen nodig zijn, werken er momenteel meerdere organisaties na elkaar aan een casus. Hierdoor is er sprake van veel schakelmomenten. Deze schakelmomenten blijven een bron voor dubbelingen, vertraging en verminderde kwaliteit van zorg. Deze dubbelingen leiden ertoe dat het voor zowel professionals als voor het gezin lastig is om overzicht te houden. Maar daarnaast leiden deze dubbelingen ook tot onnodige belasting van de gezinnen en extra werk voor de professionals. In de Toekomsttuin moet een duidelijke werkwijze ontstaan waarin toe wordt gewerkt naar zo min mogelijk dubbelingen en schakelmomenten.

➤ **Professional stelt gezin centraal**

⁴ Zie 6 - organisatiestructuur

Wij weten dat wanneer kinderen thuis in de knel komen, de problemen zich vaak in het gezinssysteem bevinden en niet zozeer bij de kinderen. Structureel gezinssysteemgericht werken wil zeggen dat we niet, zoals voorheen vaker het geval was, de focus op het kind, maar de focus op het hele gezin, met oog voor de onderliggende problemen waar ouders mee kampen en de eigenlijke vraag die zij aan ons stellen. Hiervoor is het noodzakelijk dat het gehele gezin actief betrokken wordt in het proces, en de professional in staat is om de oorzaken van de ontstane situatie boven tafel te krijgen. Er wordt actiever ingezet op (meer tijd vrijgemaakt voor) het leren kennen van de verschillende gezinsleden, het bevragen van hun wensen en behoeften en het meenemen van het gezin in de verschillende stappen. De hulpvraag van het gezin is leidend en niet de procedures en werkwijzen van de afzonderlijke organisaties, waaraan de professionals zich moeten houden bij het uitvoeren van hun werk. Dit vraagt een omslag in alle lagen van de betrokken organisaties.

➤ **Er wordt gewerkt aan een structurele verandering**

De problematiek van huiselijke geweld en kindermishandeling is in een behoorlijke groep gezinnen hardnekkig en langdurig. Het risico op langdurige herhaling is groot. Om gezinnen verder te helpen, werken professionals en bijbehorende organisaties aan structurele veranderingen. De professionals proberen samen met het gezin de vicieuze cirkel van onveiligheid te doorbreken. Dit doen zij door bijvoorbeeld bij de start te investeren in een analyse van de dynamiek van het gezinssysteem of door het gezin eigenaar te maken van het eigen plan en door problemen niet op te lossen voor het gezin, maar het probleemoplossend vermogen te vergroten. Samen met partners en samen met opvoeders zorgen de professionals ervoor dat de actuele stress en onveiligheid worden verminderd en wordt gezocht naar de mogelijke oorzaken hiervan. Alleen door deze aan te pakken, kunnen we blijvende veiligheid voor huishoudens en gezinnen realiseren. Het is noodzakelijk dat we professionals steunen en faciliteren om deze omslag te kunnen maken. Om risicovolle patronen te doorbreken zijn professionals met diverse expertise nodig die samenwerken met het informele netwerk rond het gezin of huishouden. Maar daarnaast is het van belang dat de professionals de ruimte én rugdekking voelen van hun organisatie om, met lef, te doen wat nodig is.

➤ **De inzet en kwaliteit van professionals is essentieel in de verandering**

Het realiseren van verandering in gezinnen staat of valt met het handelen van de professional. Feitelijk zet de professional zichzelf als instrument in. Dit vergt zelfreflectie en een andere rol/houding, voldoende ruimte/tijd en een organisatiecultuur en –structuur die dit ondersteunt. Maar bovenal moeten we er voor zorgen dat de professional het vertrouwen voelt om te doen wat nodig is, hier de tijd ruimte voor krijgen en de benodigde rugdekking voelt.

➤ **We willen leren van de pilots die er in den lande al worden opgepakt en uitgevoerd**

Binnen het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd' zijn er in de afgelopen twee jaar in zes regio's pilots gestart. Het doel daarbij is ervaring op te doen met nieuwe manieren van werken in de jeugdbeschermingsketen. Sommige pilots richten zich op aanpassing van de huidige samenwerking; andere zetten in op herontwerp van de keten. Ondanks de verschillen wordt als opbrengst van alle pilots gezien dat er meer begrip en betere samenwerking ontstaat tussen de verschillende organisaties. Dit resulteert in verbinding, onderling vertrouwen, gemeenschappelijke taal en werkwijzen. We willen de keuzes die in deze pilots zijn gemaakt, meewegen in het bepalen van de (in)richting van de pilot in

Centraal Gelderland, waarbij we er niet voor kiezen om op voorhand één pilot over te nemen, maar kijken welke afwegingen er zijn gemaakt en welke hiervan het best passen in onze regio.

5. Betrokken partners

Direct betrokken partijen zijn:

- Veilig Thuis Gelderland-Midden
- Raad voor de Kinderbescherming
- Jeugdbescherming Gelderland
- William Schrikker Stichting
- Leger des Heils JB&JR
- Jeugd Veilig Verder
- Beschermingstafel (Veiligheidshuis)
- Lokale Teams (11x) (Jeugdhulp, Wmo én Werk en Inkomen)
- Gemeenten (11x), bestuurlijk, beleidsmatig en backoffice

Overige partijen waar we samen mee willen werken, zijn:

- Huisartsen / POH-ers
- Jeugdhulpaanbieders
- Volwassenzorg GGZ / reclassering
- Werk & Inkomen
- Schuldhulpverlening
- Welzijnspartners
- Moviera
- Kinderrechters⁵
- Het eigen netwerk van gezinnen
- Ervaringsdeskundigen en cliëntorganisaties (o.a. JongerenNetwerk)

Deze partners zijn niet in eerste instantie betrokken bij het opstellen van dit plan van aanpak. Het is aan de kwartiermaker om te verkennen in hoeverre deze partijen een rol kunnen en willen spelen.

⁵ Kinderrechters hebben een eigenstandige bevoegdheid maar zijn wel een belangrijke schakel in de keten. De kwartiermaker gaat verkennen hoe zij tegen deze ontwikkeling aankijken en welke rol zij in de keten in kunnen nemen.

6. Organisatiestructuur

De **kwartiermaker** krijgt de opdracht om de start van een toekomsttuin voor te bereiden (zie ook 10). Dit doet hij/zij in samenwerking met de stuurgroep en uitvoerende professionals.

In de **stuurgroep** zijn alle direct betrokken organisaties vertegenwoordigd. De stuurgroep acteert op bestuurlijk niveau en komt in beginsel 4 keer per jaar bij elkaar (voorafgaande aan de start mogelijk intensiever)

In de **projectgroep** zitten vertegenwoordigers van de organisaties die in een bepaalde fase van de Toekomsttuin daadwerkelijke professionals inzetten

Bij de start van de Toekomsttuin zal een **projectleider** worden aangewezen die de schakel vormt tussen de uitvoerende professionals en de project- en stuurgroep.

De ambtelijk trekker bescherming en veiligheid (momenteel nog vacature namens de regiogemeenten) is **opdrachtgever** voor de kwartiermaker.

Communicatie

Om de toekomsttuin te laten slagen, is het van belang dat er voldoende draagvlak is en voldoende mensen op de hoogte zijn van de toekomsttuin. Binnen de gehele regio moet er bekendheid ontstaan; binnen de deelnemende organisaties en daarbuiten. Daarnaast is het nodig om communicatiemateriaal te ontwikkelen voor inwoners en professionals. Ook dit behoort tot de opdracht van de kwartiermaker.

7. Financiën

De beweging binnen de Toekomsttuin is gericht op efficiënter inzetten van de professionals van verschillende organisaties die we al beschikbaar hebben. Het zou dus in beginsel geen extra geld moeten kosten. De realiteit is echter wel dat we eerst in een overgangsfase terecht komen, waarin we samen ontwikkelen. Het is daarom evident dat er eerst extra inzet gepleegd moet worden, om op de lange termijn kosten te besparen. Knelpunt hierbij is dat de arbeidsmarkt momenteel krap is.

De Regio Centraal Gelderland heeft in haar regionale begroting jeugdbeleid 2022 rekening gehouden met een (beperkte) bijdrage aan de toekomsttuin.

8. Planning

Oktober 2021 – februari 2022	Opdrachtfase – vaststellen plan van aanpak In januari ophalen draagvlak bij alle partners op basis van concept Plan van Aanpak 25 februari besluitvorming tijdens het RPO Zorg, waarbij ook bestuurders van betrokken partners worden uitgenodigd
Maart 2022 – juli 2022	Vorbereidingsfase <ul style="list-style-type: none">- Kwartiermaker aanstellen- Startplan opstellen- Afspraken maken over inzet professionals en werkprocessen- Monitor inregelen
September 2022 – december 2023	Uitvoeringsfase <ul style="list-style-type: none">- Starten met de uitvoering van het startplan.- Reflecteren en leren op basis van dossieronderzoek en analyse in de keten- Werkwijze in continu proces door ontwikkelen

9. Procedure

Te nemen stappen:

- 3 december: uitschrijven Plan van Aanpak
- 14 december, bespreken Plan van Aanpak
- 22 december afronden Plan van Aanpak en toezenden aan alle betrokken organisaties
- Regionaal Ambtelijk Overleg (RAO) Jeugd: 12 januari of in februari
- Regionaal Ambtelijk Overleg (RAO) Zorg: 10 januari of in februari
- Regionaal Portefeuillehouders Overleg Zorg: er staan vergaderingen gepland op 21 januari en op 25 februari. Voorstel is om de bestuurders van organisaties bij de besluitvorming over dit Plan van aanpak uit te nodigen.

10. Opdracht voor de kwartiermaker / programmamanager

Functietitel Kwartiermaker Toekomsttuin Centraal Gelderland
Standplaats
Startdatum
Einddatum
Uren per week

Opdrachtschrijving

De gemeenten in Centraal Gelderland zoeken een veelzijdige, communicatief sterke en verbindende kwartiermaker om samen met de bestuurders en professionals van de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, de Gecertificeerde Instellingen en Lokale Teams de start van een toekomsttuin voor te bereiden.

We willen dat kinderen in veiligheid opgroeien en volwassenen in veiligheid kunnen leven. De huidige jeugdbeschermingsketen is complex georganiseerd met vele betrokken organisaties zoals lokale wijkteams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. De diensten van deze organisaties zijn losse onderdelen en vormen te vaak voor het gezin geen logisch, samenhangend en overzichtelijk geheel. We zien dat er overlap is en tegelijkertijd vallen er gaten. Voor kinderen en gezinnen kan hierdoor de juiste hulp en bescherming tekortschieten.

De gemeenten en de bestuurders van de veiligheidspartners in Gelderland hebben in de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming afgesproken om intensiever te gaan samenwerken in zogenaamde toekomsttuinen. Deze toekomsttuinen worden op regionaal niveau verder vormgegeven, in ons geval op het niveau van Centraal Gelderland. De concrete invulling van deze toekomsttuin moet nog vorm krijgen. De opdracht van de kwartiermaker is om aan de slag te gaan met de voorbereiding van een toekomsttuin Centraal Gelderland, in nauw overleg met de bestuurders van de deelnemende organisaties. Deze ontwikkeling sluit deels ook aan bij het landelijke [Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming](#).

Wat breng je mee

Je bent een verbindende kwartiermaker; het is jouw kracht om verschillende partijen en verhalen met elkaar te verbinden om gezamenlijk tot een helder en gedragen beeld en plan te komen. Daarbij kun je buiten de bestaande kaders denken. Je bent in staat om met de bestuurders en professionals van de veiligheidspartners en Lokale Teams een inhoudelijk kader op te stellen en de juiste randvoorwaarden te creëren op basis waarvan medio 2022 gestart kan worden met een andere en intensievere manier van samenwerken.

Hiervoor is het wenselijk dat je goed bent ingevoerd in de actuele ontwikkelingen binnen de jeugdbescherming en volwassenenzorg en in het bijzonder het landelijk Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming.

Je werkt in opdracht van de gemeenten in Centraal Gelderland, bestaande uit de gemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.

Verantwoordelijkheden

Je bent verantwoordelijk voor het, in samenwerking, opstellen van een Startplan voor de toekomsttuin. Dit betreft onder andere het opstellen van een inhoudelijk kader en het realiseren van de benodigde randvoorwaarden die nodig zijn voor de uitvoering.

Je levert voor eind juni 2022 een startplan voor de uitvoering van de toekomsttuin, zodat in juni en juli hierover besluitvorming kan plaatsvinden. Hierin geef je het inhoudelijk kader van de toekomsttuinen aan, in welke gemeenten de toekomsttuin van start gaat en waarom, wat de kosten voor de toekomsttuin zijn, welke randvoorwaarden er nodig zijn en hoe deze zijn ingevuld en wat er nodig is voor de start van de volgende fase. Ook dient er tegen het einde van de opdracht een goed werkende organisatie/projectstructuur te staan, waarbij rollen en verantwoordelijkheden helder zijn.

Om tot een plan van aanpak te komen moet de inhoud van de toekomsttuin verder geconcretiseerd worden: wat gaan we doen, wat wordt het exacte doel? Ook onderstaande onderwerpen zullen voorafgaand aan het opstellen van het plan van aanpak verkend moeten worden om als input te kunnen dienen (afkomstig vanuit Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming):

- Hoe gaan we de lessons learned vanuit de andere pilots goed gebruiken bij verdere verkenning en inrichting van de toekomsttuin?
- Hoe gaan we monitoren; welke vragen willen na afloop, dan wel bij tussentijdse evaluaties van de toekomsttuin beantwoord zien? Wanneer vinden we het een succes?
- Verder specificeren van de doelgroep 0-100 jaar. Wat verstaan we precies onder 0-100 jaar?
- Wie brengt welke expertise mee om de brede doelgroep 0-100 te bedienen en wat missen we daar dan nog in? Op welke manier gaan we bestuurders van volwassenenzorg en jeugdzorg aansluiten op dit proces, omdat een stevige verbinding en mogelijk participatie gewenst is.
- Met welke risico's moet rekening gehouden in de toekomsttuin?
- Wat betekent de brede doelgroep benadering van 0 tot 100 voor de uitvoering van de toekomsttuin?
- Wat vraagt systeemgericht werken van professionals en inhoudelijk ondersteuners?
- Wat is wenselijk qua ureninzet van de organisaties in de toekomsttuin? En welke tijdsplanning past hierbij?
- Hoe ziet de begroting voor de komende twee jaar er uit?
- Hoe zorgen we voor continuïteit in deze beweging?